Verkiezingskalender

Provinciale Staten en waterschappen

woensdag 17 maart 2027

Kiesraad

Tijdig

Wettelijke taken

Gedeputeerde staten benoemt leden en plaatsvervangende leden van het centraal stembureau voor de Provinciale Statenverkiezing.

Het dagelijks bestuur van het waterschap benoemt leden en plaatsvervangende leden van het centraal stembureau voor de waterschapsverkiezing.

Een benoeming geldt voor 4 kalenderjaren.

art. E 17, E 18 en E 20

☐

Burgemeester en wethouders van de gemeente waar de Provinciale Staten vergaderen wijzen locaties aan voor de zittingen van het centraal stembureau voor de Provinciale Statenverkiezing.

Het **dagelijks bestuur van het waterschap** wijst locaties aan voor de zittingen van het centraal stembureau voor de waterschapsverkiezing.

art. E 21 van de Kieswet

☐

In provincies die uit meerdere kieskringen bestaat heeft iedere kieskring een hoofdstembureau.

Burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het hoofdstembureau gevestigd is benoemen de leden en plaatsvervangende leden van het hoofdstembureau van de kieskring.

Deze benoeming geldt voor 1 verkiezing.

art. E 1, tweede lid, art. E 11 en E 12 van de Kieswet

☐

Burgemeester en wethouders stellen een (of meer) gemeentelijk stembureaus in en wijzen zittingslocaties en -tijden aan. Ze benoemen leden en plaatsvervangende leden van het gemeentelijk stembureau en benoemen of wijzen ondersteuners aan.

art. E 7, eerste en tweede lid, E 8, eerste lid, Na 2, eerste lid; art. Na 6, eerste lid, van de Kieswet

☐

Burgemeester en wethouders stellen stembureaus in, wijzen stemlokalen aan en benoemen leden en plaatsvervangende leden van de stembureaus.

art. E 3, eerste lid en tweede lid, E 4, eerste lid en J 4, eerste en tweede lid, van de Kieswet

☐

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

- CSB: Registratie en kandidaatstelling
- Organisatie stemming en telling
- Gemeentelijk stembureau
- CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Tijdig

De gemeente organiseert een training voor de leden en plaatsvervangende leden van de stembureaus. En voor het gemeentelijk stembureau en de ondersteuners van het gemeentelijk stembureau.

art. E 4, tweede lid en E 8, tweede lid

☐

De gemeente organiseert een training voor het gemeentelijk stembureau en de ondersteuners van het gemeentelijk stembureau.

Na 6, tweede lid, van de Kieswet

☐

Burgemeester en wethouders kunnen besluiten dat kiezers kunnen stemmen voor de verkiezing van een waterschap dat binnen de gemeente ligt maar buiten het gebied van het stemlokaal.

art. J 5, tweede lid, van de Kieswet

☐

December 2026

Uiterlijk
maandag
21 december

Politieke partijen kunnen een verzoek indienen om een aanduiding (partijnaam) te registreren bij het centraal stembureau.

art. G 2, eerste lid, en G 2a, eerste lid, van de Kieswet

☐

Uiterlijk
op de 6e dag na bekendmaking besluit over het registratieverzoek

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit op het registratieverzoek bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. G 5, eerste lid, onder a, van de Kieswet

☐

woensdag
23 december

Het centraal stembureau voor de Tweede Kamerverkiezing (de Kiesraad) publiceert de geregistreerde aanduidingen van politieke partijen voor de Tweede Kamer en de namen van de gemachtigden en plaatsvervangend gemachtigden in de Staatscourant.

art. G 1, achtste lid, van de Kieswet

☐

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB: Registratie en kandidaatstelling

Organisatie stemming en telling

Gemeentelijk stembureau

Januari 2027

Uiterlijk woensdag 6 januari

Het centraal stembureau beslist over niet-doorwerking van een geregistreerde aanduiding die tot verwarring kan leiden.

art. G 4, tweede en derde lid, van de Kieswet

Uiterlijk op de 6e dag na bekendmaking beschikking tot niet laten doorwerken

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit tot niet-doorwerking van een aanduiding bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. G 5, eerste lid, onder b, van de Kieswet

Uiterlijk maandag 11 januari

Het centraal stembureau publiceert waar en wanneer kandidatenlijsten en de daarbij horende stukken kunnen worden ingeleverd in het provinciaal blad of het waterschapsblad.

art. H 1, tweede lid, van de Kieswet

van maandag 11 januari tot en met maandag 1 februari

Gemeente stelt formulieren voor kandidaatstelling beschikbaar. Het formulier voor de instemmingsverklaring is ook verkrijgbaar bij het centraal stembureau.

art. H 1 van het Kiesbesluit

Uiterlijk maandag 18 januari

Waarborgsommen kandidaatstelling moeten ontvangen zijn door gemeente of waterschap (termijn van orde).

art. H 3, eerste lid, van het Kiesbesluit

van maandag 18 januari tot en met maandag 1 februari

Mogelijkheid om ondersteuningsverklaringen af te leggen.

art. H 4, derde lid, van de Kieswet

Februari 2027

Uiterlijk maandag 1 februari

Burgemeester en wethouders maken besluit tot centrale stemopneming door het gemeentelijk stembureau openbaar.

art. N 1, tweede lid, van de Kieswet

Uiterlijk maandag 1 februari

De Kiesraad publiceert de controleprotocollen voor het gemeentelijk stembureau, het hoofdstembureau en het centraal stembureau in de Staatscourant.

art. Na 27, derde lid, O 6, derde lid, P 1d, derde lid en P 20b, tweede lid, van de Kieswet

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

- CSB: Registratie en kandidaatstelling
- Organisatie stemming en telling
- Gemeentelijk stembureau
- CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Februari 2027

Uiterlijk
maandag
1 februari

De Kiesraad publiceert het samenwerkingsprotocol voor de uitslagprogrammatuur op de website van de Kiesraad.

Art. Ea 8, vierde lid, van de Kieswet

Uiterlijk
maandag
1 februari

De Kiesraad stelt de aansluitvoorschriften en gebruiksvoorschriften voor het gebruik van de uitslagprogrammatuur vast.

Art. Ea 4, eerste lid, van de Kieswet en art. Ea 4, derde lid, van het Kiesbesluit

De Kiesraad stelt het model beschikbaar waarmee burgemeester en wethouders en het dagelijks bestuur verklaren of de decentrale voorzieningen en maatregelen voldoen aan de aansluitvoorschriften voor het gebruik van de uitslagprogrammatuur.

Art. Ea 7, eerste lid, van het Kiesbesluit

De Kiesraad publiceert op de website:
- de uitkomst van de onafhankelijke toets van de uitslagprogrammatuur gegevens over eventuele wijzigingen in de uitslagensoftware;
- de beschrijving van de centrale voorzieningen en maatregelen;
- de broncode van de uitslagensoftware en instructies voor het vertalen van de broncode naar machinecode om de werking van de programmatuur te kunnen onderzoeken.

Art. Ea 5, eerste lid, van het Kiesbesluit

Maandag
1 februari

Dag van kandidaatstelling

art. F 1, eerste lid, van de Kieswet

Maandag
1 februari

Burgemeester publiceert tot wanneer een kiezer een volmacht of kiezerspas kan aanvragen in het gemeenteblad.

art. L 7, tweede lid, en K 3, derde lid, van de Kieswet

Tijdig
(vóór dinsdag
2 februari)

Centraal stembureau publiceert tijdstip en plaats van de besloten en openbare zittingen voor kandidaatstelling en de openbare zitting voor de uitslagvaststelling in het provinciaal blad of waterschapsblad.

art. I 2 en art. P 3 van het Kiesbesluit

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB: Registratie en kandidaatstelling

Organisatie stemming en telling

Gemeentelijk stembureau

CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Februari 2027

Dinsdag
2 februari

Kiezersregister is gereed voor de productie van de stempassen.

art. J 7, eerste lid, van de Kieswet

Dinsdag
2 februari,
16.00 uur

Niet-openbare zitting **centraal stembureau** voor onderzoek van de ingeleverde kandidatenlijsten en opmaken van proces-verbaal I 1.

art. I 1, eerste lid, van de Kieswet

Onverwijld
na zitting

Centraal stembureau informeert inleveraar over geconstateerde verzuimen.

art. I 2, eerste lid, van de Kieswet

Onverwijld na
zitting tot de lijsten
onherroepelijk zijn
vastgesteld

Centraal stembureau legt ingeleverde kandidatenlijsten en ondersteuningsverklaringen ter inzage.

art. I 3 van de Kieswet

Na zitting tot en
met de dag waarop
de onherroepelijk
vastgestelde lijsten
openbaar worden
gemaakt

Centraal stembureau legt proces-verbaal I 1 ter inzage.

art. I 18, eerste lid, van de Kieswet; art. I 1 van het Kiesbesluit

Woensdag
3 februari,
9.00–17.00 uur
donderdag
4 februari,
9.00–17.00 uur

Mogelijkheid verzuimen te herstellen.

Mogelijkheid om ondersteuningsverklaringen af te leggen.

art. I 2, tweede en derde lid, van de Kieswet

Vrijdag
5 februari
17.00 uur

Openbare zitting **centraal stembureau** over beslissing geldigheid van kandidatenlijsten, handhaving kandidaten en geplaatste aanduiding en het nummeren van de lijsten. Opmaken proces-verbaal I 4.

art. I 4, I 12 en I 18 van de Kieswet

Na zitting tot en
met de dag waarop
de onherroepelijk
vastgestelde lijsten
openbaar worden
gemaakt

Centraal stembureau legt proces-verbaal I 4 ter inzage.

art. I 18, eerste lid, van de Kieswet; art. I 1 van het Kiesbesluit

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB: Registratie en kandidaatstelling

Organisatie stemming en telling

Februari 2027

Onverwijld na zitting

Centraal stembureau publiceert de processen-verbaal I 1 en I 4 op de website van de gemeente of het waterschap.

art. I 18, tweede lid, van de Kieswet

Uiterlijk dinsdag 9 februari

Mogelijkheid om in beroep te gaan tegen besluit over geldigheid kandidatenlijst en de handhaving van kandidaten en aanduidingen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

art. I 7, eerste lid, van de Kieswet

Uiterlijk maandag 15 februari

Laatste dag waarop de **Afdeling bestuursrechtspraak** van de Raad van State uitspraak kan doen (6 dagen na ontvangst beroepschrift).

art. I 7, derde lid, van de Kieswet

Zo spoedig mogelijk nadat de lijsten onherroepelijk zijn vastgesteld

Centraal stembureau publiceert onherroepelijk vastgestelde kandidatenlijsten in de Staatscourant, het provinciaal blad of het waterschapsblad.

art. I 17 van de Kieswet

Uiterlijk woensdag 24 februari

De Kiesraad stelt de uitslagprogrammatuur ter beschikking.

art. Ea 6 van het Kiesbesluit

Maart 2027

Uiterlijk woensdag 3 maart

Stempassen moeten in het bezit zijn van de kiezer.

art. J 7, tweede lid, van de Kieswet

Uiterlijk woensdag 3 maart

Burgemeester publiceert in het Gemeenteblad:
- afwijkende openingstijden en locaties voor de telling van de bijzondere stembureaus
- openingstijden en locaties van mobiele stembureaus

art. J 1a, eerste en derde lid; art. J 4a, eerste lid van de Kieswet

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB: Registratie en kandidaatstelling

Organisatie stemming en telling

Gemeentelijk stembureau

CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Maart 2027

Uiterlijk
woensdag
3 maart

Burgemeester en wethouders publiceren in het Gemeenteblad: tijd en plaats van de zitting van het gemeentelijk stembureau.

art. Na 2, tweede lid, van de Kieswet

☐

Uiterlijk
vrijdag
12 maart

Burgemeester bezorgt op het adres van de kiezers:
- de kandidatenlijsten;
- een overzicht van de adressen en openingstijden van de stemlokalen en mobiele stembureaus. Met vermelding welke stemlokalen toegankelijk zijn voor mindervaliden;
- een overzicht van de adressen en zittingstijden van het gemeentelijk stembureau en (bij meerdere locaties) waar de werkzaamheden van het gemeentelijk stembureau voor welk stembureau worden verricht.

art. J 4, eerste lid, J 9 en Na 2, vierde lid van de Kieswet; art. J 1 van het Kiesbesluit

☐

Uiterlijk
vrijdag
12 maart

Mogelijkheid om schriftelijk een vervangende stempas, schriftelijke volmacht of kiezerspas aan te vragen.

art. J 8, derde lid, art. L 7, eerste lid en art. K 3, derde lid, van de Kieswet

☐

Uiterlijk
dinsdag
16 maart,
12.00 uur

Mogelijkheid om mondeling een vervangende stempas en kiezerspas aan te vragen.

art. J 8, derde lid en K 3, derde lid, van de Kieswet

☐

Woensdag
17 maart

Dag van stemming

art. J 1, eerste lid, van de Kieswet

☐

Onmiddellijk
na stemmen
(niet eerder
dan 21.00 uur)

Stembureau verricht stemopneming (bij centrale stemopneming alleen op lijstniveau) en stelt het aantal toegelaten kiezers vast. Maakt hiervan proces-verbaal N 10 op. Verpakt en verzegelt stembescheiden.

art. J 1a, derde lid, art. N 1a-N 10 van de Kieswet; art. N 2 van het Kiesbesluit

☐

Onmiddellijk
na stemopneming
door het
stembureau

Stembureau draagt het proces-verbaal met de verzegelde stembescheiden over aan de burgemeester. De burgemeester zorgt voor transport en opslag tot aan de zitting van het gemeentelijk stembureau.

art. N 11 van de Kieswet; art. N 1, N 3 en N 4 van het Kiesbesluit

☐

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

Organisatie
stemming en telling

Maart 2027

Voorafgaand aan de zitting van het gemeentelijk stembureau

Burgemeester draagt de stembescheiden over aan het gemeentelijk stembureau en maakt overdrachtsdocument N 5 op.

art. N 11 van de Kieswet; art. N 1, N 3 en N 4 van het Kiesbesluit

☐

Donderdag 18 maart

Openbare zitting **gemeentelijk stembureau** voor de verkiezing van de Provinciale Staten. Controle van de processen-verbaal van de stembureaus (bij decentrale stemopneming). Of vaststellen totaal aantal stemmen op iedere kandidaat en iedere lijst (bij centrale stemopneming).

Vaststellen totaal aantal stemmen in de gemeente.
Invoeren van deze aantallen en opmaken proces-verbaal Na 31.

art. Na 1, eerste lid, art. Na 10 e.v. ofwel art. Na 16 e.v. van de Kieswet; art. Na 26, art. Na 26a, art. Na 27, eerste lid en art. Na 31 van de Kieswet

☐

Donderdag 18 maart of vrijdag 19 maart

Openbare zitting **gemeentelijk stembureau** voor de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap. Controle van de processen-verbaal van de stembureaus (bij decentrale stemopneming). Of vaststellen totaal aantal stemmen op iedere kandidaat en iedere lijst (bij centrale stemopneming).

Vaststellen totaal aantal stemmen in de gemeente. Invoeren van deze aantallen en opmaken proces-verbaal Na 31.

art. Na 1, tweede lid, art. Na 10 e.v. ofwel art. Na 16 e.v. van de Kieswet; art. Na 26, art. Na 26a, art. Na 27, eerste lid en art. Na 31 van de Kieswet

☐

Onverwijld na vaststellen gemeentetotaal

Burgemeester brengt proces-verbaal van het gemeentelijk stembureau en een digitaal uitslagbestand over naar het centraal stembureau, of (bij meerdere kieskringen) het hoofdstembureau. Bij decentrale stemopneming worden de processen-verbaal van de stembureaus en eventuele corrigenda ook overgebracht.

art. Na 35 van de Kieswet

☐

Onverwijld na vaststellen gemeentetotaal tot 3 maanden na toelating gekozenen

Burgemeester publiceert de processen-verbaal van de stembureaus en het gemeentelijk stembureau, een digitaal uitslagbestand en eventuele corrigenda zonder ondertekening op de website van de gemeente.

art. Na 33 van de Kieswet

☐

Onverwijld na vaststellen gemeentetotaal totdat over toelating gekozenen is beslist

Burgemeester legt afschriften van de processen-verbaal van de stembureaus en het gemeentelijk stembureau en eventuele corrigenda ter inzage op het gemeentehuis.

art. Na 34 van de Kieswet

☐

Maandag 22 maart, 10.00 uur

Besloten zitting van de **hoofdstembureaus** van de provincies met meerdere kieskringen. Vaststelling van het kieskringtotaal en opmaken proces-verbaal O 7.

art. O 4, O 5, O 5a, O 6, eerste lid en art. O 7 van de Kieswet

☐

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

Gemeentelijk stembureau

CSB en HSB: Uitslagvaststelling

Maart 2027

Aansluitend aan zitting hoofdstembureau

Hoofdstembureau publiceert op de website van de gemeente het proces-verbaal O 7 zonder handtekeningen en digitaal uitslagbestand. En legt een afschrift ter inzage op het gemeentehuis. Brengt processen-verbaal, digitaal uitslagbestand en eventuele corrigenda naar het centraal stembureau.

art. O 8 en O 9; art. O 10 van de Kieswet

Tot 48 uur vóór de zitting van het centraal stembureau

Personen kunnen bij het **centraal stembureau** schriftelijk melding maken van fouten in een proces-verbaal van een stembureau of een gemeentelijk stembureau.

art. P 1b van de Kieswet

Na ontvangst gemeentetotaal

Centraal stembureau controleert de uitslag en draagt zo nodig het gemeentelijk stembureau op een mogelijke fout in de telling te onderzoeken.

art. P 1, P 1d en P 1e van de Kieswet

Onverwijld na opdracht centraal stembureau

Gemeentelijk stembureau onderzoekt in opdracht van het centraal stembureau de telling en stelt deze zo nodig opnieuw vast in een openbare zitting. Opmaken proces-verbaal P 2a en corrigendum Na 14. Burgemeester publiceert proces-verbaal en corrigendum op de website van de gemeente en brengt gecorrigeerde telling naar het centraal stembureau.

art. P 1e, Na 33 en Na 34 van de Kieswet; art. P 2a en P 2b van het Kiesbesluit

Na ontvangst gecorrigeerd gemeentetotaal

Centraal stembureau verwerkt gecorrigeerde telling en stelt een corrigendum op bij het proces-verbaal O 7 van het hoofdstembureau (alleen bij meerdere kieskringen).

Het hoofdstembureau publiceert het gecorrigeerde kieskringtotaal.

art. P 1f en P 1g van de Kieswet

Uiterlijk de dag van vaststelling van de verkiezingsuitslag

Kiesraad publiceert de meldingen over een vermeende of geconstateerde storing in de uitslagprogrammatuur of aantasting van de werking, betrouwbaarheid of beveiliging van de uitslagprogrammatuur of de dreiging daarvan op de website.

art. Ea 9, derde lid, van de Kieswet en art. Ea 8, eerste lid, van het Kiesbesluit

Zo spoedig mogelijk, maar niet eerder dan donderdag 25 maart*

Advies Kiesraad: donderdagmiddag 25 maart (na 12.00 uur)

Openbare zitting **centraal stembureau** voor de vaststelling van de uitslag en het opmaken proces-verbaal P 22.

art. P 20, eerste en tweede lid, P 20a, eerste lid, P 21 en P 22, eerste lid, van de Kieswet

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Maart 2027

Onverwijld na zitting centraal stembureau*

Centraal stembureau publiceert proces-verbaal P 22 met digitaal uitslagbestand zonder handtekeningen op de website van de gemeente en legt een afschrift ter inzage. Brengt processen-verbaal en eventuele corrigenda naar het vertegenwoordigend orgaan en stuurt digitaal uitslagbestand naar de Kiesraad.

art. P 23 en P 24 van de Kieswet

Uiterlijk de dag na de vaststelling van de uitslag*

Voorzitter **centraal stembureau** stelt benoemden schriftelijk in kennis van hun benoeming en geeft tegelijk schriftelijk kennis van de benoeming aan het vertegenwoordigend orgaan.

art. V 1, eerste en derde lid, van de Kieswet

Uiterlijk de 10e dag na dagtekening kennisgeving benoeming

Benoemde deelt aan Provinciale Staten of het algemeen bestuur schriftelijk mee dat deze de benoeming wel of niet aanneemt.

art. V 2, eerste en vierde lid, van de Kieswet

Onverwijld en uiterlijk op dinsdag 30 maart*

Provinciale Staten of algemeen bestuur in oude samenstelling onderzoekt geloofsbrieven en besluit over toelating leden.

art. V 4, eerste lid, van de Kieswet

Woensdag 31 maart

Dag met ingang waarvan **zittende leden van de Provinciale Staten en het algemeen bestuur** aftreden.

art. C 4, tweede lid, van de Kieswet

Woensdag 31 maart

Eerste vergadering van de **nieuw gekozen Provinciale Staten.**

Algemeen bestuur van het waterschap treedt aan.

art. 18 Provinciewet

Na vaststelling van de uitslag

Centraal stembureau vernietigt ingeleverde kandidatenlijsten en bijbehorende stukken, behalve de instemmingsverklaringen, en maakt daarvan proces-verbaal op.

art. I 19 van de Kieswet

Na vaststelling van de uitslag

Centraal stembureau schrapt de geregistreerde aanduidingen uit het register die niet waren geplaatst boven een geldige kandidatenlijst.

art. G 2, zevende lid, en G 2a, zevende lid, van de Kieswet

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

CSB en HSB:
Uitslagvaststelling

Na toelating gekozenen

Burgemeester stuurt alle digitale uitslagbestanden naar de Kiesraad voor opname in de databank verkiezingsuitslagen.

art. Na 36 en O 11 van de Kieswet

3 maanden na toelating gekozenen

Burgemeester vernietigt de verzegelde pakken met stembescheiden.

art. N 37 van de Kieswet

3 maanden na toelating gekozenen

Het vertegenwoordigend orgaan vernietigt de processen-verbaal van de stembureaus, gemeentelijk stembureaus en hoofdstembureaus (indien van toepassing). Hiervan proces-verbaal opmaken.

art. N 37 van de Kieswet

Meer informatie in de Toolkit Verkiezingen bij:

- Gemeentelijk stembureau
- CSB en HSB: Uitslagvaststelling
- Organisatie stemming en telling

* In deze periode vallen meerdere erkende feestdagen, namelijk Goede Vrijdag (vrijdag 26 maart 2027), eerste paasdag (zondag 28 maart 2027) en tweede paasdag (maandag 29 maart 2027). Let hierop bij het plannen van de zitting voor het centraal stembureau en eventuele bijeenkomsten met gekozenen. Verplichtingen die op grond van de Kieswet op één van deze dagen vallen, schuiven op naar de eerste dag die geen zaterdag, zondag of feestdag is.

Het is toegestaan om te besluiten dat werkzaamheden die niet in de Kieswet staan wel zullen plaatsvinden op één van deze dagen. Dit kan voorkomen dat veel werkzaamheden op dinsdag 30 maart moeten plaatsvinden. Dat is echter aan de gemeente, het dagelijks bestuur, de griffie, de Provinciale Staten of het algemeen bestuur om in samenspraak te besluiten.

De Kiesraad adviseert om de zitting van het centraal stembureau voor de vaststelling van de uitslag op donderdagmiddag 25 maart (na 12.00 uur) te houden.

Meer informatie
Meer informatie over het organiseren van verkiezingen vind je op **www.kiesraad.nl**.

Voor vragen kun je contact opnemen met de Kiesraad via:
- **Het Selfserviceportal van de Kiesraad**
- **www.kiesraad.nl/contact**

Augustus 2026